

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិតហុក-សាវណ្ណ
អំពីសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ តើអ្នកដឹកនាំខ្មែរ
បានអនុវត្តតាមធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនិងវេជ្ជធម្ម
នុញ្ញខ្មែរបច្ចុប្បន្នបានពេញលេញហើយឬនៅ ហើយព្រះពុទ្ធ
បានសំដែងដូចម្តេចដែរអំពីសិទ្ធិមនុស្សនេះ ?

website : www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី១២ ធ្នូ ២០០៦

ថ្ងៃទី១០ធ្នូឆ្នាំ២០០៦កន្លងមកនេះ ប្រទេសក្នុងពិភពលោកបានធ្វើបុណ្យរំលឹក
ធម្មនុញ្ញនៃសិទ្ធិមនុស្ស ដែលអង្គការសហប្រជាជាតិបានប្រកាសជាសកលកាលពី
ថ្ងៃទី១០ឆ្នាំ១៩៤៨ ។ ក្នុងពេលនេះ សូមលើកយកតែសិទ្ធិបញ្ចេញយោបល់តាមរូប
ភាពផ្សេងៗ មកប្រៀបធៀបពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធព្រះបរមគ្រូ ។

ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិសេរីភាពបញ្ចេញយោបល់ និងសំដែងមនោសញ្ចេតនារប
ស់ខ្លួនបានដោយសេរី ។ បានសេចក្តីថា អាចប្រើសិទ្ធិនេះដោយគ្មានការព្រួយបារម្ភ
។ សិទ្ធិសិក្សាស្រាវជ្រាវ សិទ្ធិទទួលនិងផ្សាយព័ត៌មាន ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ សិទ្ធិប
ញ្ចេញមតិតាមសំដីនិយាយ គ្មានការសរសេរ តាមរយៈការធ្វើកូដិកម្មជាដើម ក៏មាន
ចែងក្នុងធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ នេះជាច្បាប់សកល ដើម្បីឲ្យមនុស្ស
គោរពសិទ្ធិគ្នា ជៀសវាងការបៀតបៀនគ្នា ។

ក្នុងរបបនេះ សិទ្ធិទាំងប៉ុន្មានដូចបានពោលមកខាងលើ ត្រូវបំបិទទាំងស្រុង ។
ប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេស ត្រូវតែដើរតាមមាតិករបបកុម្មុយនិស្ត ដែលមានគណៈ
មជ្ឈឹមបក្សជាអ្នកដឹកនាំ ។ សិទ្ធិបុគ្គលកម្មសិទ្ធិឯកជនត្រូវលប់បំបាត់ចោល ហើយ
កិច្ចការគ្រប់យ៉ាង មានកិច្ចការសង្គមកិច្ចជាដើម ត្រូវស្ថិតនៅលើសមូហភាព ។ រប
បកុម្មុយនិស្តខ្មែរពេលនេះ មានសភាពសាហាវនិងតឹងរឹងជាទីបំផុត ជាងកុម្មុយនិ
ស្តសកលលោក ។ ផលវិបាកនៃរបបនេះ ពលរដ្ឋខ្មែរបានត្រូវស្តាប់រាប់លាមនាក់
ក្នុងរយៈកាលតែជាង៣ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ។ គេឲ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានយោបល់ តែជា
យោបល់ស្ថិតនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃមាតិកបក្ស ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរត្រូវតែធ្វើតាមបក្ស

ដាក់ទិស គ្មានសិទ្ធិជំទាស់ឡើយ ។ ប្រជាពលរដ្ឋប្រៀបដូចជាម៉ាស៊ីន ដែលមាន ចលនាដោយសារតែគេចុចគន្លឹះឲ្យដើរតែប៉ុណ្ណោះ ។ របបនេះយល់ថា ការឲ្យសិទ្ធិ ដល់បុគ្គលមួយរូបៗ នឹងបើកឲ្យសក្តិភូមិនិមួយផ្សេងទៀតឡើងវិញ ។ ត្រង់នេះផ្ទុយ គ្នាពីរបបប្រជាធិបតេយ្យសេរី ដែលថាអំណាចគ្រប់យ៉ាងកើតចេញមកពីប្រជាពល រដ្ឋ ហើយថាសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាននៃសិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ។ ដូចនេះបញ្ជាក់ថា របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (ខ្មែរក្រហម) ជារបបផ្តាច់ការ រំលោភសិទ្ធិមនុស្សយ៉ាង ធ្ងន់បំផុត ដែលសហគមន៍អន្តរជាតិនិងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ សុំឲ្យមានការកាត់ទោសដើ ម្បីរកយុត្តិធម៌ជូនអ្នករងគ្រោះ ។

ក្រឡេកមកមើលធម្មនុញ្ញនៃរាជាណាចក្រកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នត្រង់មាត្រា៣១ចែង ថា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលស្គាល់ និងគោរពសិទ្ធិមនុស្ស ដូចមានចែងក្នុង ធម្មនុញ្ញនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ ត្រង់មាត្រាទី៣៧ចែងថា សិទ្ធិធ្វើកូដិកម្ម និង បាតុកម្មដោយសន្តិវិធី ត្រូវយកមកអនុវត្តនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃច្បាប់ ។ មាត្រា៤១ ចែងថា ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានសេរីភាពខាងការបញ្ចេញមតិរបស់ខ្លួន សេរីភាពខាង សារពត៌មាន សេរីភាពខាងការបោះពុម្ពផ្សាយ សេរីភាពខាងការប្រជុំ ។ល។ តាម ការដកស្រង់នូវមាត្រាខ្លះនៃធម្មនុញ្ញខ្មែរមកនេះបញ្ជាក់ថា ជារដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃប្រទេ សប្រជាធិបតេយ្យ គោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងគោរពសិទ្ធិបញ្ចេញមតិរបស់ប្រជាពល រដ្ឋខ្មែរ ។ តើរាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរបច្ចុប្បន្ននេះ គោរពតាមមាត្រាទាំងនេះឬទេ ? យើង សង្កេតឃើញថា រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរប្រាសាទអនុញ្ញាតច្បាប់ ឲ្យសារពត៌មានចេញផ្សាយ ជាច្រើន ប៉ុន្តែមានបុគ្គលិកនៃសារពត៌មានខ្លះ បានត្រូវគេលួចបាញ់សម្លាប់ ចំពោះ សារពត៌មានណាដែលសរសេរប្រឆាំងរដ្ឋាភិបាល ។ វិទ្យុនិងទូរទស្សន៍ទាំងអស់រប សរដ្ឋនិងរបស់ឯកជន ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ការផ្សាយ វិទ្យុនិងទូរទស្សន៍របស់ឯកជន ពុំស្ថិតនៅភាពអព្យាក្រឹត្យនិងឯករាជ្យ ច្រើនផ្សាយ លំអៀងទៅរករាជរដ្ឋាភិបាល ។ មានតែវិទ្យុសំបុកឃុំមួយគត់ ដែលហ៊ានផ្សាយការ ពិតមិនលំអៀង ប៉ុន្តែក៏ប្រថុយប្រថានចំពោះគ្រោះថ្នាក់ដែរ ។ សិទ្ធិធ្វើកូដិកម្មបាតុ កម្ម ស្ទើរតែបិទទាំងស្រុង ។ ចាប់តាំងពីបាតុកម្មវាយទូតថែមក ក្រសួងមហាផ្ទៃនិង សាលាក្រុងភ្នំពេញ មិនដែលអនុញ្ញាតច្បាប់ឲ្យធ្វើឡើយ ។ ប៉ុន្តែគួរឲ្យអស់សំណើច បាតុកម្មណាដែលគាំទ្ររដ្ឋាភិបាលនិងប្រឆាំងបក្សប្រឆាំង អាជ្ញាធរខ្មែរអនុញ្ញាតឲ្យ ធ្វើ ជាឧទាហរណ៍ដូចសាស្ត្រាចារ្យនៃមហាវិទ្យាល័យពីររឺ ចងបដានៅមុខមហាវិ ទ្យាល័យប្រឆាំងលោកសម-រង្សីជាដើម ។ សុំច្បាប់មិនឲ្យ បើប្រជាពលរដ្ឋណាហ៊ា នធ្វើ ត្រូវប្តឹងសហគ្រាមដោយដំបងឆក់ ដោយចោទថាជាបាតុកម្មគ្មានច្បាប់ ។ ការ បញ្ចេញមតិក៏ត្រូវគេចោទថា បរិហារកេរ្តិ៍ ដូចសកម្មជនសិទ្ធិមនុស្ស សកម្មជនព្រំដែន ដែលបញ្ចេញមតិការពារទឹកដីរបស់ខ្លួន ត្រូវគេចោទចាប់ដាក់គុកព្រៃស ។ គួរឲ្យ អស់សំណើចមួយទៀត សកម្មជនសិទ្ធិមនុស្សក្នុងពេលថ្មីៗនេះ បំរុងបញ្ចេញមតិ

តាមការបង្ហោះខ្លែង ក៏គ្មានច្បាប់ធ្វើបានដែរ ដូចជាជ្រុលពេកហើយរាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ ។ ចំណែកប៉ូលីសវិញ មានសមត្ថភាពបង្ក្រាប ប៉ុន្តែគ្មានសមត្ថភាពការពារ ។ តាមការទាញយកសកម្មភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ មកបញ្ជាក់ខ្លះៗប៉ុណ្ណោះបញ្ជាក់ថា រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរមិនទាន់គោរពសិទ្ធិប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដូចមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញខ្មែរបច្ចុប្បន្ន ឲ្យបានបោញលេញនៅឡើយទេ ។

ព្រះពុទ្ធជាញាណាទស្សនវិទូវិញ ព្រះអង្គបានដាក់មេរៀនឲ្យមនុស្សចេះចែករំលែកសេចក្តីសុខឲ្យដល់គ្នាដោយសម្ភារៈគឺ អាមិសទាន ដោយការផ្តល់ចំណេះចេះដឹងគំនិតបញ្ញា គឺធម្មទាន ។ ព្រះអង្គបានដាស់តឿនថា ត្រូវនាំគ្នាខំហាត់ខំរៀនខំសិក្សាខំអនុវត្តឲ្យបាន នូវការគោរពសិទ្ធិគ្នា ជៀសចោងការបៀតបៀន ដោយការរក្សាសីល ។ លើសពីនេះទៅទៀត ព្រះអង្គបានរំលឹកថា ចិត្តជាធាតុសំខាន់របស់អំពើ ដូច្នេះត្រូវសំអាតចិត្តឲ្យស្អាតបរិសុទ្ធ សូម្បីតែគិតថាបៀតបៀន ក៏មិនត្រូវគិតដែរ ។ ព្រះអង្គគោរពយោបល់និងការសំរេចចិត្តរបស់អ្នកដទៃ ដូចព្រះអង្គបញ្ជាក់ថា តថាគតសំដែងធម៌ដល់អ្នក មុននឹងជឿចូរអ្នកពិចារណាឲ្យម៉ត់ចត់ ហើយអ្នកមានសិទ្ធិសំរេចចិត្តជឿឬមិនជឿតថាគតបាន ។ មួយទៀត ការគោរព ការសំរេចចិត្តរបស់អង្គប្រជុំជាឯកច្ឆន្ទ ឬភាគច្រើន មាននិយាយក្នុងសង្ឃកម្ម គឺកិច្ចការរបស់ព្រះសង្ឃ មានលក្ខណៈដូចប្រជាធិបតេយ្យក្នុងផ្លូវអាណាចក្រ ។^{១០៦}

